

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๖/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๑/๒๕๖๒

วันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ กรมบังคับคดีได้มีประกาศกรมบังคับคดี เรื่อง ประกาศผู้ชนะการเสนอราคาจ้างที่ปรึกษาโครงการศึกษาแนวทางและรูปแบบการบริหารจัดการหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit SDU) สถาบันพัฒนาการบังคับคดี โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ซึ่งผู้เสนอราคาที่ชนะการเสนอราคา ได้แก่ บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการจ้างงานธุรกิจที่ปรึกษาดังกล่าวน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง ที่บัญญัติให้รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน และเป็นการปิดกั้นโอกาสบริษัทที่ปรึกษาเอกชนในการประกอบธุรกิจ การกระทำของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเป็นการกระทำที่ขาดมโนธรรม และจริยธรรม เป็นภัยต่อแผ่นดิน และส่งผลกระทบต่อบริษัทเอกชนในวงกว้าง ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าให้ยุติเรื่อง เนื่องจากยังไม่ถือว่าผู้ร้องถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบธุรกิจ สำหรับกรณีการจ้างงานที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง

- ๒ -

หรือไม่นั้น บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง เป็นเพียงแนวทางให้รัฐดำเนินการ ตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น มิใช่บทบังคับให้รัฐมีภาระหน้าที่ ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติแต่อย่างใด จึงยังไม่ถือว่าการจ้างงานที่ปรึกษาของกรมบังคับคดีมีปัญหา เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้กรณีนี้ที่ร้องเรียนว่าการจ้างงานที่ปรึกษาดังกล่าวไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ นั้น เป็นการขอให้ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงาน ของรัฐซึ่งไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะพิจารณาได้ สำหรับการร้องเรียน เกี่ยวกับปัญหาความชอบด้วยนโยบายของกรมบัญชีกลาง ธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาเอเชีย มิใช่การร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การที่กรมบังคับคดีจ้างงานที่ปรึกษากับบริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด เป็นการกระทำ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง

(๒) เพิกถอนสัญญาจ้างที่ปรึกษาระหว่างกรมบังคับคดีกับบริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

(๓) พิจารณารียกเงินค่าจ้างที่ปรึกษาคืน

(๔) พิจารณาโทษอธิบดีกรมบังคับคดี และประธานกรรมการบริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

(๕) พิจารณาโทษอธิบดีกรมบัญชีกลาง

(๖) กล่าวโทษวินัย แพ่ง และอาญา แก่ผู้ที่ประพฤตินิชอบ

(๗) เพิกถอนการจัดตั้งบริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคล ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมี คำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

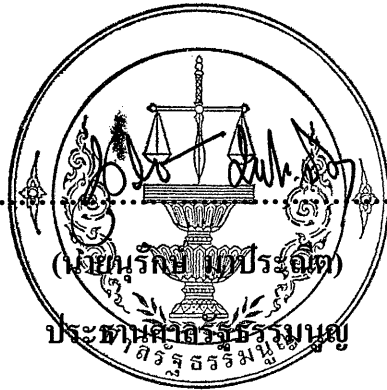
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อ ผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบถึงการละเมิดสิทธิ หรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการ แผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่กรมบังคับคดีจ้างงานที่ปรึกษากับบริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด มีลักษณะ เป็นการแข่งขันกับเอกชนและปิดกั้น โอกาสการประกอบธุรกิจของบริษัทที่ปรึกษาเอกชน เป็นการ กระทบที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง โดยที่ผู้ร้องไม่ได้เข้าเสนอราคาในการ จ้างงานดังกล่าวด้วย ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องได้ต้องเป็นผู้ที่ถูกละเมิด สิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน มีความเห็นให้ยุติเรื่องร้องเรียนแล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้เข้าเสนอราคา ในการจ้างงานดังกล่าว ผู้ร้องจึงมิใช่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงจากการกระทำใด คงเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ เท่านั้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจ ยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

- ๔ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่ง
ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๔๖/๒๕๖๒)

[Signature]

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ